

Gyvenimas

ISSN 1648-0392

9 771648 039035

Laikraštis Prienų rajono ir Birštono krašto žmonėms
Nacionalinės rajonų ir miestų laikraščių leidėjų asociacijos narys

Nr. 61 (10604) * 2023 m. rugpjūčio 9 d., trečiadienis

Kaina - 0,97 Eur

Šiandien – Mėnulio dielčia.
Saulė teka 5 val. 42 min., leidžiasi

si 21 val. 04 min. Dienos ilgumas – 15 val. 22 min. Trečiadienio varduvininkai – Erlandas, Mintaras, Pilėnas, Tarvilė, Romanas, Rolandas, Virgius, Virga, Virginijus, Virginija; ketvirtadienį vardo dienos švenčia Astra, Astrida, Laura, Lauras, Laurencija, Laurėnijus, Laurynas, Lauryna, Nerimantas, Nerimanta, Norimantas; penktadienį pasveikinkite Zuzanas, Ligijas, Alnas, Rugiles, Putvius.

Rugpjūčio 9 – Tarptautinė tautos diena

Rugpjūčio 10 – Šv. Laurynas, Paskutinioji Perkūno diena.

Susitikimas su valstybinių kelių priežiūrą vykdančios įmonės atstovais

2 p.

Namu ūkis

3 p.

„Papročiai mokė ir darbą mylėti, ir bendruomeniškumo“ ...

4 p.

Parodoje „Laikom frontą!“ apsilankius...

5 p.

Sugržimas į dvasios tvirtovę prie Alšios.

Sudvariskėms – 500 (V).

Kaimas 18 amžiaus neramumuose

5-6 p.

„Atgaiva sielai“

6 p.

„Metų proveržio“

nominantas Mantas

Barkauskas muzikinę

karjerą pradėjo

nepažindamas natū

8 p.

Poeto Justino ginti gal nereikia, patiemis nuo nesusipratimų gintis būtų pravartu...

Petras EIDUKEVIČIUS

Prisimenant kiek Justino Marcinkevičiaus posmų tapo plačiausiai dainuojamais, tik nesusipratimu tenka laikyti aistras dėl paminklo ir poeto vertinimo.

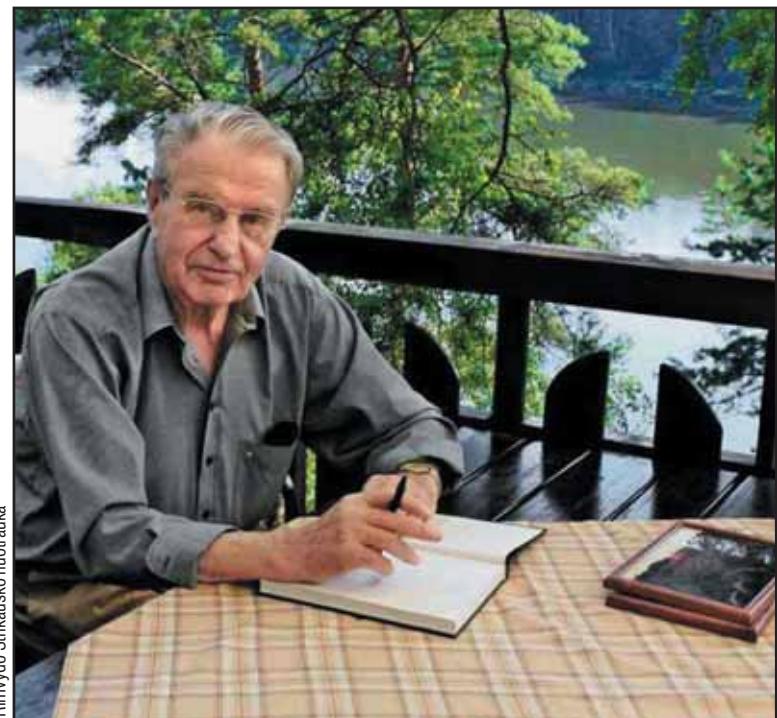
Labai aktualus „Gyvenimo“ laikraštyje (2023 07 26) atspaudintas Genovaitės straipsnis „Justino Marcinkevičiaus ginti nereikia, ginkimės patys“. Ir žurnalas „Savaitė“ (2023 08 03) prasideda straipsniais, panašiai vertinanciais „ryškiausią sovietinio laikotarpio literatūros žvaigždę“.

Tik yra ir kitokių poeto vertinių: „kolaborantas“, „puisis parašyta KGB užsakymu“; „kompromisinė asmenybė“; pradžioje vienoks, vėliau Sajūdyje jau kitoks. Ir t.t.

Giliau į Justino Marcinkevičiaus kūrybą pažvelgus, tenka atkreipti dėmesį, kad poetas visuomet išliko pagal „Savaitėje“ išsakyta mintį kaip „dainuojančios revoliucijos Vincas Kudirka“.

Savo talento dėka net kūrybos pradžioje, kai reikėjo pralsti pro cenzūrą, poetas išvengė kompromisu su patriotu sažine. Bene daugiausia priekaištų jam teko už eilėraštį „Leninui“.

Tik ten nerasisime pagiriamųjų žodžių revoliucijos vadui. Ten kviečiamas prisiminti visur ir visada, ką Leninas padarė. Ką tik parašytas J. Marcinkevičiaus eilėraštis man tuomet priminė matytą „Naujojo Romuvoje“ vaizdą: rietuvėlės badu mirusiu vaikučiu, kurie tapo len-

Rimvydo Strikausko nuotrauka

niu „karinio komunizmo“ aukomis. Tarp daugybės žinomų kitų gulago kūrėjo „pasiekimų“ šis pamintės vaizdinių yra bene vaizdinėjusia, iškalbingiausia Lenino darbų iliustracija.

Ir „Pušies, kuri juokesi“ atžvilgiu priekaištai kvepia nesusipratimais. Ten paliesta kartą kaitos opis temą, nuo kurios kadaise – „už jaunimo tvirkinimą“ – nukentėjo Sokratas.

Manau, kad poeto „Pušis“ yra gannetinai šiuolaikiška, užgriebianti šiuolaikinio susvetimėjimo šeimose ištakas. Be vaikų kritiško požiūrio į tėvų pažiūras ir veiklą nebus pažangos, nors be pagarbos tėvams, net ir

jų paklydimams nebus visuomenėjė santarvės. Tai matome ne tik Lietuvoje.

Pavadinti poetą „kolaborantu“ gali tie, kurie neskaitė jo „Kartu su Nemunu gilyn“. Ten poetas, tik ne atviru tekstu, pagerbia turgavietėse niekintus ir nežinia kur palaidotus pokario kovotojus už mūsų laisvę. Nors ši pagarba platinta daugiautkstantinių tiražais, kaip matome iš kilusių aistru dėl poeto vertinimo, ne visiems lemta „kartu su Nemunu gilyn“.

Kas mums belieka? Gal kartu su Justinu į Lietuvą gilyn?
2023 m. rugpjūčio 7 d.

MEGA
prekybos ir laisvalaikio centras

DINOCZAURO AKADEMIJA

NEMOKAMA EDUKACINĖ PRAMOGA IR PARODA VAIKAMS

iki rugsėjo 6 d.

Islandijos pl. 32, Kaunas
Daugiau informacijos www.mega.lt

Aukščiausios rūšies pavasariniemis kainomis
Akmens anglis – palaida ir fasuota.
Pjuvenų briketai – beržo, uosio.
Durpių briketai – didmaišiuose.
Medžio ir durpių granulės – fasuotos.
Atvežame.

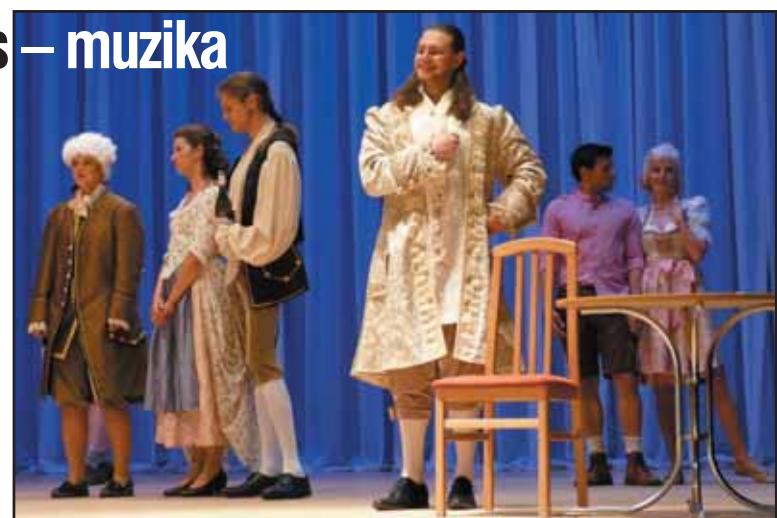
GRASTA Tel. 8 687 36216
Kęstučio g. 97, Prienai

**UAB „TAUROLIS“
BRANGIAI PERKA**
Bullius, telyčias, karves.
Atsiskaitome iš karto. Mokame
6 ir 21 proc. Vežame į Lenkiją.
Tel. 8 687 73 691

Mūsų gyvenimas – muzika

Praėjusį sekmadienį Mocarto operos „Figaro vedybos“ eskuo „Kelias į operą“ baigėsi Birštono vasaros menų akademijos renginiu. Visą savaitę kurorte skambėjo muzika, vyko koncertai, meistriškumo pamokos, susitikimai ir diskusijos, kvietusios geriau pažinti muziką ir vieniems kitus.

Daugiau – šeštadienio „Birštono versmėse“ ir www.gyvenimas.info.
Onutės Valkauskiės nuotraukos

Jaunujų rankose – meistriškumo kursų pažymėjimai.

Svarbesni Prienų rajono savivaldybės 2023 metų liepos mėnesio darbai

• Liepos 3–8 d. Prienų r. švietimo darbuotojų komanda dalyvavo Florencijoje vykusiuose kursuose „Naujoji „Erasmus+“ programa 2021–2027: sėkmigo projekto jūsų mokyklai rengimas“. Kursu dalyviai mokėsi analizuoti mokyklų turimus duomenis ir nustatyti veiklos tobulinimo kryptis, ieškojo galimybių pasitelkus tarptautinę patirtį įgyvendinti pokyčius mokyklose – rengti Europinių plėtros planą, „Erasmus+“ programos projektų paraškas.

• Liepos 4 d. Prienų r. savivaldybėje vyko gaisrinės saugos teorinių ir praktinių mokymų.

• Liepos 7 d. Prienų r. savivaldybės mero potvarkiu buvo patvirtintas naujas Prienų r. savivaldybės smulkiojo ir vidutinio verslo subjekto rėmimo tvarkos aprašas.

• Liepos 12 d. Prienų r. savivaldybės meras A. Vaicekauskas ir Kauno r. savivaldybės meras V. Makūnas pasirašė partnerystės sutartį projekto „Kauno r. ir Prienų r. savivaldybių skaitmeninės kapinių duomenų bazės kūrimas, administravimo procesų modernizavimas ir skaitmeninimas“ tikslams pasiekti. Projekto įgyvendinimo metu į elektroninę erdvę bus perkelti 75-erių Prienų r. savivaldybės teritorijoje esančių kapinių inventoriavimo duomenys.

Prienų r. savivaldybės taryba 2023 m. birželio 29 d. sprendimu Nr. T3-191 pakeitė Prekybos ir paslaugų teikimo Prienų r. savivaldybės viešosių vietose taisykles, todėl liepos mėn. kilnojamų daiktų – kiosku, kurie įrengti viešosių vietose, savininkai informuoti apie tai, kad jei kioskai neatitinka Taisyklių reikalavimų, t. y. estetiškai nedera prie aplinkos, juos reikia nukelti arba suderinti kiosko estetinės išvaizdos pakeitimo projektą su Architektūros ir urbanistikos skyriumi.

• Liepos 12 d. Savivaldybėje lankėsi Vilkaviškio r. mero A. Neiberkos komanda, kuri domėjosi Prienų baseino statybos, eksploatavimo, priežiūros klausimais, Kūno kultūros ir sporto centre teikiamomis paslaugomis.

• Liepos mėn. Prienų r. vykdyta gyventojų apsaugos sistemų plėtra: Balbieriškio ir Pakuonio sen. idiegtos 2 garsinės gyventojų perspėjimo sistemos, rizikos grupėms priklausantiems gyventojams išdalinta 20 autonominių dūmų detektorių ir maitinimo elementų. Upelio, ištekancio į Nemuną Prienuose, žiotyse pakeistos absorbuojančios užtvarinės naftos teršalų surinkimo bonos.

• Liepos 14 d. Veiveriuose, Jiezne ir Prienuose abiturientams įteiki brandos atestatai. Iš viso šiometinėje brandos egzaminų sesijoje dalyvavo 138 dyliktokai: Prienų „Žiburio“ gimnazijoje – 85, Jiezno gimnazijoje – 19, Prienų r. Stakliškių gimnazijoje – 14, Veiverių Tomo Žilinsko gimnazijoje – 20. Visi jie išlaikė brandos egzaminus. Penkiems dyliktokams, gavusiems septynis šimto balų įvertinimus, įteiktais Prienų r. savivaldybės mero A. Vaicekausko padėkos ir Savivaldybės piniginiai čekiai.

• Liepos 20 d. Prienų r. savivaldybė kartu su Registrų centro Adresų registro departamento aptarė adresų tvarkymo problemas ir suplanavo darbus iki 2024 m. pradžios.

• Liepos mėn. Architektūros ir urbanistikos skyriaus specialistai parengė 2024 m. Prienų miesto gėlynų apželdinimo schemas ir parinko naujas vietas krūminiu augalų bei daugiametį gėlių kompozicijoms.

• Liepos 24 d. Prienų r. savivaldybėje vyko susitikimas su Lietuvos kariuomenės atstovais. Pasitarime buvo aptartas pasiruošimas artejančioms pratyboms, kurios vyks rugpjūčio mėn. 16–27 dienomis Prienų ir Kauno r. vietovėse, ir bendradarbiavimo klausimai.

• Liepos mėn. Prienų r. savivaldybės seniūnijos, Kultūros ir laisvalaikio centrai bei bendruomenės organizavovo vasaros ir vaikų šventes, festivalius, stovyklas.

Gyvenimas

Susitikimas su valstybinių kelių priežiūra vykdančios įmonės atstovais

Rugpjūčio 3 d. Prienų r. savivaldybėje lankėsi AB „Kelių priežiūra“ atstovai. Susipažinti, aptarti regioninių kelių, esančių Prienų r. savivaldybės teritorijoje, situaciją, pristatyti teikiamas paslaugas bei sustiprinti bendradarbiavimą atvyko AB „Kelių priežiūra“ Pietų regiono vadovas Tomas Keršys su gausia komanda. Svečius priėmė Savivaldybės meras Alvydas Vaicekauskas su savo komandos nariais.

Mero Alvydo Vaicekausko teigimu, keliai – aktualiausia problema rajone. Deja, jų tvarkymui valstybės skiriamų lėšų ir net didelės dalies, kuria prisideda iš savo biudžeto Savivaldybė, neužtenka. Anot mero, aktyualesnė yra ne vietinės, o valstybinės reikšmės kelių būklė, kuria turėtų rūpintis šių kelių priežiūrų organizuojant ir koordinuojant Lietuvos automobilių kelių direkcija. Negalima paneigtis, kad tikrai matomas skirtumas, kur baigiasi Savivaldybės kelias ir kur prasideda valstybinis, tad žmonių priekaištai suprantamai. „Savivaldybė neturi teisės prižiūrėti ne savo kelių, tačiau iš žmonių su laukiame kritikos, nežiūrint į tai, kam priklauso kelias. Žmonės nesigilina ir bet kuriuo atveju kaltina Savivaldybę“, – sakė meras, kaip pažydz pateikdamas kelią Balbieriškis–Krokialaukis, einantį per Mackius. „Ne kartą Kelių direkcijai buvo išsakyti priekaištai dėl šio ir kitų regioninių kelių, bet mūsų pozicijos dėl kelių būklės vertinimo kriterijų ir prioritetų nustatymo nesutampa. Mackių kelias – ne taisymo, o rimto remonto reikalaujantis objektas“, – pabrėžė meras.

Susirūpinimą regioninių kelių priežiūros kokybe išsakė ir vicemerė Jūratė Zailskienė, pakviesdama Kelių tarnybos atstovus sutelkti jėgas

ir ieškoti galimybių dėl finansavimo padidinimo, kelių priežiūros tvarkos aprašų ir kitų teisinį dokumentų pakeitimų.

AB „Kelių priežiūra“ atstovai pritarė išsakytomis Savivaldybės vadovų mintims ir dėl Mackių kelio, ir kitų regioninių kelių priežiūros, tačiau tik užsakymus vykdantį įmonę sakė negalinti paveikti LAKD pozicijos, atliki daugiau už gaunamą finansavimą ar pakeisti prioritetinės kelių tvarkymo eilės. Įmonės atstovai pasidalino pasiūlymais, kaip galima būtų spręsti kelių priežiūros, taip pat ir Mackių kelio remonto klausimą, taikant tam tikrą dangos regeneravimo technologiją, bei sutiko su Savivaldybės vadovų pasiūlymu kartu ieškoti būdų didesniams šio kelių finansavimui gauti.

Susitikime diskutuota ir apie kitas problemas: neūkiškumą ir nenuoseklumą, atliekant valstybinių kelių remonto darbus, kai keliai asfaltuojami atkarpmis ir vieno keliu remontas užsitemps metais, Kelių direkcijos poziciją dėl paviljonų įrengimo valstybiniuose keliuose, esančiuose Savivaldybės teritorijoje (Kelių direkcija neįrengia, o Savivaldybė neturi galimybės pati įrengti dėl to, kad valstybei priklausantys sklypai nesuformuoti). Savivaldybė yra pateikusi Kelių direkcijai sąrašą

pasiūlymų, tarp kurių ir pasiūlymai dėl kelių būklės vertinimo kriterijų pakeitimo. Anot vadovų, visoje Lietuvoje turi būti taikomi vienodi kokybiniai kelių priežiūros reikalavimai nepriklausomai nuo savivaldybės dydžio ar kitų parametrų. Tikimasi, kad Kelių direkcija, inicijuodama teisinius pakeitimus, atsižvelgs į Savivaldybės pastabas.

Susitikimo dalyviai sutarė, kad nuolatinis tarpusavio bendradarbiavimas ir sistemingas informacijos dalinimas galėtų padėti spręsti kelių priežiūros klausimus. Artimiausiu metu sutarta organizuoti susitikimą–diskusiją su Prienų r. savivaldybės administracijos seniūniju seniūnais.

Primename aktualią informaciją!

Pranešti informaciją apie blogus kelius galima el. paštu blogi.keliai@lakd.lt. Juo gyventojai gali papildomai prie klausimų raštu pridėti ir nuotraukas, kitą aktualią vaizdo medžiagą. Gyventojai, turintys operatyvius ir skubios informacijos apie valstybinės reikšmės kelių būklę, gali tai pranešti LAKD Informacijos skyriui tel.: 1871 (mokamas), +370 5 232 9600.

Prienų r. savivaldybės informacija

Zemės ūkis Pratęsti kraštovaizdžio elementų priežiūros ir žaliojo pūdymo sutvarkymo terminai

Žemdirbiai įterpti žaliajį pūdymą į dirvą ar kitaip ji sutvarkyti galės iki rugsėjo 15 dienos – anksčiau šiuos darbus nudirbtį reikėdavo iki rugsėjo 1-osios.

Ūkininkai, dalyvaujantys kompleksinės ekologinės sistemos „Veiklos ariamojoje žemėje“ veikloje „Kraštovaizdžio elementų priežiūra“, kraštovaizdžio elementų (ežių, palaukių; paviršinio vandens telkiniių pakrančių, pagrivių; medžių ir krūmų juostų; pavienių medžių ar krūmų; medžių ir krūmų grupių, miškeliu, apleistų sodybviečių ir ūkinų pastatų; vandens telkiniių pakrančių), priežiūros (sienavimo) darbus galės atlikti ne iki rugpjūčio 1 d., bet iki rugsėjo 1 d.

Žemės ūkio ministras Kęstutis Navickas kraštovaizdžio elementų priežiūros terminą pratęsė įvertinęs tai, kad 2023 m. yra pirmieji Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 m. strateginio plano įgyvendinimo metai, kai pareiškėjai dalyvauja ekologinėse sistemose, ir

tai, kad pareiškėjų, dalyvaujančių kompleksinės ekologinės sistemos „Veiklos ariamojoje žemėje“ veikloje „Kraštovaizdžio elementų priežiūra“, deklaruojami kraštovaizdžio elementai dažnai yra įsiterpę arba ribojasi su pareiškėjo deklaruota ariamaja žeme, taip pat įvertinta tai, kad javapjutė šiai metais yra vėlesnė. Dėl to pareiškėjams turėtų būti sudarytos galimybės juos prižiūrėti (nušienauti) nepažeidus žemės ūkio naudmenų, t. y. po jų derliaus nuėmimo bei įvertinus nepalankias klimatinės sąlygas (šalnas ir sausas).

Atsižvelgta ir į tai, kad be arimės technologijos ir tiesioginė sėja sparčiai populiarėja, atsižvelgta į anksčiausius mokslinkinių siūlomus žeminių kultūrų sėjos terminus (iki einamųjų metų rugsėjo 15 d.), dėl to nustatyti vėlesni žaliojo pūdymo

įterpimo į dirvą ar kitokio jo sutvarkymo (volavimo, smulkinimo, skrimimo) terminai.

Šio įsakymo nuostatos bus taikomos 2023 m. pateiktoms paramos už žemės ūkio naudmenas ir kitus plotus bei ūkinius gyvūnus paraškoms.

Žaliasis pūdymas – tai ariamojo žemės plotas, kuriame, siekiant pagerinti dirvos struktūrą, einamais metais pasėti žemės ūkio augalai įterpiami į dirvą ar kitaip sutvarkomi (voluojami, smulkinami, skutami).

Žemės ūkio ministro įsakymas Nr. 3D-492 „Dėl kraštovaizdžio elementų priežiūros ir žaliojo pūdymo sutvarkymo terminų pratęsimo“ pateikiamas paramos už žemės ūkio naudmenas ir kitus plotus bei ūkinius gyvūnus paraškams 2023 m.:

3D-492 Dėl kraštovaizdžio elementų priežiūros ir žaliojo pūdymo sutvarkymo terminų pratęsimo

(e-tar.lt)

Zemės ūkio ministerijos informacija

Dalyje Lietuvos miškų dėl medžių kenkėjų pažeidimų skelbiama stichinė nelaimė

Miško kenkėjų pažeidimai 5 savivaldybėse pasiekė stichinės nelaimės miškuose lygi. Miškininkų teigimu, dėl klimato kaitos medžių kenkėjų pažeidimai fiksuojami dalyje Europos, Lietuvoje ryškus kenkėjų invazijos padidėjimas stebimas nuo 2022 m. pavasario ir nuolat ieškoma veikiančių priemonių susidariusiai problemai spręsti.

Valstybinės miškų tarnybos duomenimis, Rokiškio (daugiau nei 25 tūkst. m³), Šalčininkų (daugiau nei 43 tūkst. m³), Trakų (daugiau nei 26 tūkst. m³) ir Vilniaus (daugiau nei 35 tūkst. m³) rajonų savivaldybių teritorijose šiai metais dėl žievėgraužio tipografo pažeidimų išdžiūvusių ir džiūstančių medynų tūris sudaro daugiau kaip po 25 tūkst. kubinių metrų ir viršija Miškų įstaigų 18 straipsnio 3 dalyje numatyta kriterijų.

Taip pat Ignalinos rajono savivaldybės teritorijoje registruotas masinis spyglius graužančio kenkėjo paapastojo pušinio pjūklelio išplėtimo židinys 1197 ha plotė, kuriame vidutiniškai pažeista 85 procentai augančių medžių, o vidutinė pažeisto medžių defoliacija siekia 73 procentus,

bendras pažeistų medynų tūris yra apie 400 tūkst. kubinių metrų.

„Per pastaruosius keletą metų tai yra pirmas kartas, kuomet skelbiama stichinė nelaimė dėl nuo masinio miško kenkėjų plėtimo susidariusios situacijos miškuose. Vienas pagrindinių darbų, kovojančių su žievėgraužio tipografo plėtimu – sanitariniai kirtimai ir kenkėjų užpultos medienos pašalinimas iš miško, medienos žievimimas ar jos apsaugojimas kitomis priemonėmis. Šie darbai vykdomi nuolat, siekiant pirmiausia sutvarkyti naujai pažeistus medžius“, – teigia Valstybinių miškų urėdijos generalinis direktorius Valdas Kaubrė.

Parengta pagal Aplinkos ministerijos informaciją

Namu ūkis

Priminimai rugpjūčiui...

Rugpjūčio pradžia karšta, tai žiema ilgai stovi balta – taip sakydavo senoliai. Ar ilgai mėgausimės šiltomis paskutinio vasaros mėnesio dienomis, dar negalime pasakyti. Jei tikėsime sinoptikais, mėnuo permainingas, bus ir liūčių, ir vėsaus oro, ir šiltų dienų.

Tačiau tikrai aišku, kad šis mėnuo kupinas pilnatvės: vieniems dar atostogos ir visi vasaros malonumai prieš akis, kitiem jau prasideda džiaugsmingos derliaus dorojimo dienos, treti paprasčiausiai dievina kvapnųjį rugpjūtį. Žinia, randasi ir bambeklių, virkaujančių apie vasaros pabaigą, trumpėjančias dienas. Nepasiduokite neigiamoms emocijoms ir kopinėkite vasaros medų iki paskutinio lašelio! Tos vasariškos nuotaikos atsargų reikia prisikaupti ir tikram rudeniui, pravers.

Rugpjūčio 1, 31 d. – pilnatis, 8 d. – delčia, 16 d. – jaunatis, 24 d. – priešpilnis.

Geriausios dienos: 6, 7, 11, 13, 19, 25, 26, 28, 30.

Prasčiausios dienos: 1, 3, 4, 8, 15, 16, 22, 23, 24, 31.

Rugpjūčio 10 d. – Šv. Laurynas, 15 d. – Žolinė, 16 d. – Šv. Rokas, Pjūties pabaiga, 24 d. – Šv. Baltramiejus, Gandrų išskridimo diena.

Sodininkui...

Nors sodo augimas sulėtėjęs, tačiau padėti sekatorius ar žirkliu į šoną nereikėtų, genėjimas tėsiavisi ir vėlai vasarą. Verta apžiūrėti augalus, gal kurie prileidę šakninių atžalų, daugumąjų reikėtų pašalinti, išpjauti vilkūglis, nereikalingas ar apdžiūvusias šakas.

Labai gerai matosi, kaip atrodo jazminų, alyvų, karaganų krūmai – galima juos gražiai formuoti, išskirti sėklinius žiedynus. Drąsiai genėkite europinius pūkenius, raugerškius, hamamelius. Pasisaugokite dygliu...

Mėnesio pradžioje genėkite kukmedžius, o mėnesio pabaigoje – buksmedžius. Nepagailėkite laiko pageinėti putinus, bruknuoles, rododendrus, Fortuno ožekšnius, kaulenius.

Tik visuomet prisiminkite, kad sekotorių būtina nuolat valyti – tai ipažinksite kelių infekcijos pernešimui nuo vieno augalo kitam.

Šis mėnuo – dekoratyvių augalų dauginimo metas. Vieni mėgsta žaliaisiais auginiai pasidauginti spygliuočių, kiti įsigudrina palengva pasidauginti rododendrų. Sakoma, kad mėnesio pradžioje tik pakišai po stiklainiu šakelę, palaioste ir jau žūrėk – šaknelės! Orams vėstant tokį jauną augalėlį dar kurį laiką reikia palepinti po ta stikline piedanga.

Nuėmė sode kaulavaisių derlius, skirkite laiko ligų profilaktikai – nupurkštite augalus fungicidais, taip sunaikindami grybiinių ligų sukelėjus. Jei esate prieš purškimą, gerinkite dirvą, naudokite mažai azoto turinčius preparatus, laistikite, mulčiuokite pomedžius.

Jau tikriausiai neberekėtų priiminti, kaip svarbu surinkti krituolius, juos išvežti iš sodo. Paremkite šakas, jei gausus derlius, gali tekti gailėtis radus nulūžusių visą šaką.

Kamienus apriškite lipniai juosta – apsaugosite nuo žiemsprindžio lervų.

Šis mėnuo, kaip žinia, geriausias laikas tiems, kurie nusprenė užveishti naują braškyną. I gerai išravėtą ir perkastą dirvą įterpkite seno komposto (4 kg į 1 kv.m), po keletą kibirių durpių, gerai prilaistyke. Po savaitės, geriau ūkanotą dieną, jau galite sodinti naujus daigus.

Atsiminkite, kad braškės nemėgsta nei trąšų, nei drėgmės pertekliaus. Nesodinkite jų ir po medžiai.

Daržininkui...

Nors šis mėnuo daržininkams derliaus nuėmimo metas, nesibaigia iš sėjos darbai. Iki mėnesio vidurio dar sėjami ridikėliai, salotos, špi-

natai, lapiniai burokėliai, daugiaumečiai svogūnai. Rudens derliui dar galite paseti pekininių bastucių.

Jei nukasėte ankstyvias bulves, į jų vietą jau laikas berti garstyčių, rapsų – sudygę augalai nustelbs piktžoles, o rudeni, nustojus augti, nereikia jų išrauti, pakaks sukapatį kastuvu, negiliai apkasti. Jei sėsite garstyčias, prieš tai pašalinkite bulvių daigų liekanas, piktžoles. Bulvių daigus geriausia sudeginti. Pavasarį dar kartą perkasus tokioje dirvoje galima sėti daržoves, o antrą kartą bulvių geriau nesodinti.

Daržininkai jau gali atsipūsti ir nuo ravalėjimo. Daržovų lapai užklodo didesnę dalį dirvos, nustelbia piktžoles. Tačiau per sausrą laistyti dar būtina.

Nuskinkite paaugusias cukinijas, taip dar augalai spės užmezti ir paauginti naujų vaisių.

Nuolat skinkite šparaginius pupeles, kol ankštys minkštosis, neperau-ginkite. O tos, kurios jau pagelto, tegul toliau noksta – bus sėklai.

Jei daržo pomidorų derlius gržus, stenkiteis jo neprāžudyti ir sunaudokite visą tinkamai. Nepalikite vėsesniems orams nokti darže, o nuskinkite ir baikite nokinti patalpoje. Atvésus temperatūrai iki 5°C ir esant vėsesniams rūkui, vaisiai greitai pajuduoda.

Laikas nuimti česnakų derlius, jei pagelto laiškai. Suvėlinus gali sutrūkinėti viršutiniai lukštai, atskirkis skiltelės, ropelės blogiau laikysis.

Kasame ankstyvias morkas, svogūnus. Augančius purioje dirvoje svogūnus lengvai išrausite su laiskais. Susmegusioje dirvoje jau reikės kastuvo. Paskleiskite lysvėje dienai kitai, kad nudžiūtų, jei orai saus. Arba neskite į vėdinamą patalpą.

Jei žieminiuose šiltynamiuose labai anksti sodinote agurkus, tikriausiai jų derlius jau eina į pabaigą, tai nieko nelaukė mėnesio pabaigoje raukite ir neškite į lauką sudeginti. Vėlyvesni arba „Rodniciok“ dar dėrės iki rugėjo. Kad ir neišvaizdūs, susiriet, bet agurkeliui būna skanus ir traškūs. Skinkite kas antrą dieną.

Nukirkite šiltynaminių pomidorų viršunes – taip geriau sunoks paskutiniai vaisiai. Virš gražiai išsvyti paskutinio žiedyno paliekamas tik vienas lapas, išgenimi visi pažastiniai ūgliai.

Pats laikas pjauti ir džiovinti prieskonines žoleles: mairūnų, krapus, petražoles, raudonėlius, bazilikus, čiobrelius, dašius ir kitus augalus.

Vėlyvijų daržovių neapleiskite – trėskite, laistikite, saugokite nuoligū.

(Nukelta į 4 p.)

Pašnekėsiai

Lobių ieškojimas...

Nepaprastai gražiai apie rugpjūtį viename savo eileraštyje yra pasakės poetas Jonas Strielkūnas: „To neturi jauni: tokio didelio, švento rugpjūčio/su kermošiaus vežimais, su MARIJOS DANGUN ĖMIMU, /su tuo vasaros vėju, kurs taip šviesiai vidurdienį pučia, /kad ir tau po skaudžių netekcių pasidaro šviesus...“

Išties, jau artėja Žolinė, tokia mums visiems brangi į miela šventė, per kurią nuo seno buvo raginama susitiki ir pabūti drauge su giminaiciais, artimaisiais. Pasiventine žolynų puokštę ar naujo derliaus krepšelį, dėkodami už gamtos ir Dievo dovanas, lankome vieni kitus, vaišinamės – turime tam laisvą šventinę dieną. Bet kartais tiesiog pamirštame šias tokias reikšmingas senasias mūsų tradicijas, o laisvadienį paprasčiausiai puolame prie darbu, nelyg jie nulemtų visų ateinančių metų lūkesčius. Isiminė ir įkrito pastaruoju metu girdėti Šv. Evangelijos žodžiai apie lobius ir jų ieškotojus. Verta į juos įsiklausyti, išiminti, išmastyti. Tikrai, ką taip griebdamai ir kaupdamai nusinešime į anapus, kad jau negalime nei dienos skirti savo širdies atgaivai, užmiršti darbus, rūpesčius ir tiesiog švęsti – švęsti gyvenimą su savo mylimaisiais, artimaisiais, bendrauti, sutekti jiems džiaugsmo ir meilės? Nenusinešime į tuos Dievo sodus nėko, tikrai. O meilės ir džiaugsmo akimirkos, suteiktos artimiesiems,

niekur nedingsta, jos tarsi kvapnus gėlės žiedas išskleidžia mūsų širdyse ir sieloje. Kaip svarbu išmokti surasti gyvenime tą patį svarbiausią išminties lobį ir juo vadovautis mūsų kasdienybėje. Nesipirkai prabangų automobilį? Gali juo didžiuotis, puikuotis prieš savo kaimynus, draugus, pats prieš save. Ką tau tai duos? O štai, jeigu tu juo padarysi kažkam paslauga, pasisiūlysi pavėžti neturintį automobilį draugą, bičiulį, o gal net nepažiamąjį, kai jam to tikrai prireikia, štai tada ir įvyksta tas mažas stebuklas – pasitenkinimas ar dėkingumo kupinas žvilgsnis – tarsi tas brangus perlas, sužibęs kriauklėje, tas tikrasis lobis.

Daugybę tokiu paprastu pavyz-

SKANAUS! *Rugpjūtį dar tikrai iškylausime gamtoje, todėl ir vaišes gali tekti ten ruošti. Stai keletas gal kiek netikėtų ir neįprastų kepsnių ant žarijų receptų. Visada verta paméginti kažką naujo.*

Itališki kukuliai su rėžiukų (pipirnių) kremu

Reikės: 800 g maltos jautienos, 125 g „Mozzarelos“ sūrio, 50 g Parmos kumpio, 1 nedidelio svogūno, 2 skiltelių česnako, siek tiek šviežių bazilikų lapelių, 6 šaukštų alyvuogių aliejaus, šaukštą aštrių garstyčių, šaukštą pomidorų minkštimo, druskos, pipirų.

Svgūnų ir česnako skiltelės nulupkite, sukapokite. Nuplautus bazilikų lapelius susmulkinkite. Supjaustykite mažais gabaliukais. „Mozzarelos“ sūrį nusausinkite ir taip pat atsargiai supjaustykite tokiais pačiais gabaliukais Panamos kumpi. Sumaišykite atsargai sūrio ir kumpio gabalėlius su 2 šaukštais alyvuogių aliejaus ir puse basilikų lapelių.

Jautienos faršą išminkykite dubenyje kartu su likušais basilikų lapeliais, trupučiu aliejaus, garstyčiomis, pomidorų minkštumu, česnako ir svogūno gabaliukais. Berkite druskos, pipirų. Iš faršo padarome maždaug 12 plokščių kukulių. Paėmę į ranką kukulį, išspauskite duobutę, dékite sūrio ir kumpio mišinio po šaukštelių, atsargai užspauskite, kukulį vėl kiek suplokite ir aptepkite aliejumi, pabarstykite druska. Kepame apie dešimt minučių ant įkaitintos akmens krosnelės nuolat vartydami.

Rėžiukų kremui reikės: mažo svogūno, 1 dėžutės rėžiukų (pipirnių), 100 g varškės, 100 g riebaus jogurto, 2 šaukštų alyvų aliejaus, pusės citrinos sulčių, „Vorchesterio“ padažo, druskos, šviežiai maltų baltųjų pipirų, župsnelio cukraus.

Svgūnų nulupkite ir sukapokite, pipirnes nuvalykite ir sukapokite. Varškę išmaišykite su jogurtu ir aliejumi, ten pat įmaišykite svogūnų ir pipirnes. Pikančią skoni suteiks įmaišyti nurodyti priedai. Ruoškite prieš pat patiekdamai. Ypač skanu prie jautienos kukių.

Žalieji bulvių kepsneliai

Reikės: 800 g bulvių, druskos, mažo svogūno, pusė ryšulėlio prieskonų iš raudonėlio, petražolių, čiobrelių, bazilikų, darželinio dašio ar svogūnų laiškų, garščio, 100 virčių žalių žirnių, 100 g kvietinių miltų, 2 kiaušinio trynių, maltų juodujų pipirų, župsnelio malto muskato riešuto, 20 g sviesto, 4 šaukštų saulėgrąžų aliejaus, vidutinio dydžio cukrinijos.

Nuskustas bulves išvirkite pasūdytame vandenye. Žolelių lapelius nuskabykite nuo kotelių, nuplaukite, sukapokite. Svgūnų nulupkite ir sukapokite, žirnius sugrūskite.

Išvirtas ir nusunktas bulves dar karštas sugrūskite. Stipriai maišydami ant bulvių užpilkite miltų, kiaušinio trynių, žoleles ir žirnius. Idėkite druskos, pipirų, muskato riešuto, truputį sviesto. Drėgnomis rankomis iš tešlos sulipdykite plokščius kepsnelius, paviršiuje aštriai peiliu išpaukite rombo rašto įpovas, suvilgykite aliejumi.

Nuplautas cukinijas supjaustykite plonais griežinėliais, pasūdykite ir pabarstykite pipirais. Iškaititus grili ar akmens krosnelę aptepkite trupučiu aliejaus, užberkite siek tiek druskos, dékite bulvinius kepsnelius ir cukinijų griežinėlius. Apkepkite iš abiejų pusių. Patiekite su mėgstamu padažu.

Angliavandenai

Kalbant apie sveiką mitybą, didelis angliavandenų kiekis daugumai žmonių gali sukelti sveikatos problemų. Čia turima omenyje „bloguosius“ angliavandenius.

Blogieji angliavandenai turi brūkšninių kodų beveik visuose produktuose. Tai – grūdimiai maisto produktai, baltieji ryžiai, makaronai, duonos gaminiai, sausainiai, pyragai, užkandžiai, limonadai,

sulčių gėrimai, traškučiai.

„Angliavandenii, turinčiu daug glikemijos, vartojimas gali paspartinti aterosklerozės progresavimą, širdies ligų riziką, ypač kai perdibtais angliavandenais pakeičiami sotiej arba monone-sotiej riebalai“ – rašo med.dr. Stephen Sinatra knygoje „Didysis cholesterolio mitas“.

Tad vartokite „geruosius“ angliavandenius, kurių yra vai-siuose, daržovėse ir ankštiniuose. Vasara tam puikus metas!

Veronika Pečkienė

Priminimai rugpjūčiui...

(Atkelta iš 3 p.)

Gelininkui...

Raganės. Nenustebite, jei vasaros pradžioje pilnaviduriais žiedais žydėjusios dabar jos pražydės parastais žiedais. Taip būna. Vystančius žiedus iškirpkite prie pat žemės, sudeginkite. Taip užkirsite keliai vytulio plitimui. Raganės dar gausiai žydės, jei dirva bus apydrėgnė, o šaknų plotas apsaugotas nuo tiesioginių saulės spindulių. Stiebai tegul lipa atramomis prieš saulę, jiems tai patinka. Kas porą savaičių tinka raganės palaistyti kompleksinių trąšų tirpalu.

Atidžiai prižiūrėkite rožyną, palaiykite tame tvarką ir švarą – išrinkite nubirusius žiedus, pageliusius ir byrančius lapus. Pasirodžiusias poskiepių atžalas išspaukite po žeme. Šiuo metu rožėms dar labai tiksliai ir fosforo trąšos, o azotinių jau nebereikia.

Pagelbékite stambiažedžiamus jurginams – prižiūrėkite prie kuolelių, padékite išlaikyti sunkius gražius. Jei norite kuo stambesnių žiedų – išskinkite šoninius žiedpumpurius, palikite ant stiebo vieną, vidurinių.

Perždėjusius surfinijų, petunijų žiedus išskinkite kas dvi – tris dienas. Neleiskite brandinti sėklų serenciams, pelargonijoms, verbenoms, šalinkite žiedynus. Ilgos vegetacijos gėlės, kaip antai, begonijas, fuksijas, pelargonijas, laistikite ir toliau, trækite.

Pirmoje mėnesio pusėje dar

séjamos našlaitės ir kitos dvimetės gėlės. Kai dienos ne tokios karštos, lengviau bus prižiūrėti jų daigelius. Anksčiau sodintas dvimetės, jeigu jau užaugintas trečias ir ketvirtas lapas, iš daigino galima perkelti į lysves. Vėliau rudenį ar pavasarį reikia perkelti į gėlyną. Dvimetės pražydės kitų metų birželį.

Antroje rugpjūčio pusėje jau pradėkite sodinti narcizus. Dirva turi būti nerūgti, puveninga, apydrėgnė. Skubékite pasodinti ir margutes, nes jų šaknelės gana gyvybingos. Jei išaugus ilgesnės kaip 2–3 cm, nebus gerai, nes yra labai trapios. Kitos svogūnės dar snaudžia, tik reikia patikrinti, ar nėra papuvusių svogūnelių, perinkti.

Dar laikas persodinti ir dalyti pavasarį žydičias daugiametės. Atidžiai žiūrėkite, kad kiekvienas atidalinatas keras turėtų pumpurą, iš kurio vystysis augalas, ir dalį šaknies ar šakniastiebio. Padalytus augalus reikia iškart sodinti į nuolatinę vietą. Jei sodinsite į tą pačią vietą, pagepinkite dirvą kompostu. Bet jei yra galimybė, sodinkite į naują vietą – augšteriau, mažiau sėrių.

Nepraeikite pro bijūnus. Net ir nuždėjusius kartą per savaite gerai palaistykitė, jei norite gausaus žydejimo kitamet. Jei pastebėsite kokių ligos požymiu, verta apipurkštai augalus ar palaistyti žemę aplink kerus „Bordo“ skyssiu. Vario sulfato ir gesintų kalkių tirpalo nesunku pasigaminti ir patiemis. Išgenėkite visas pažeistas ir sergančias šakas, nors siaip sumedėjusių bijūnų, skirtingai nuo žolinių, ir nereikia geneti.

Naudinga žinoti

Iš rudenėjančio daržo

Sveikatos specialistai mums nuolat primena, kad vasara ir rudo yra pats geriausias laikas mėgautis sezoniniais šviežiais vaisiais ir daržovėmis. Daugelio jų tik tam tikrą laiką išryškėja vadinamosios organoleptinės savybės – skonis, tekstūra ir aromatas. Ilgai laikomos kultūros, kaip yra mūsų krašte, praranda dalį savo maistinės vertės bei kokybės, ypač sumažėja vitaminų.

Pasaulio sveikatos organizacijos parengtose rekomendacijose pataisama žmogui kasdien suvalgyti nuo 400 iki 1 kg šviežių vaisių ir daržovių. Daržovių tame kiekje turėtų būti daugiau nei vaisių (4:1). Bet tai rekomendacija, dar reikia atkreipti dėmesį į žmogaus organizmo poreikius. Kadangi daržovės tinka visur ir visada, jas lengvai galima pritaikyti prie kiekvieno valgio, o vaisiai gali būti atskiras užkandis arba priedas prie patiekalų.

Rudenį šviežių gėrybių turime nė kiek ne mažiau kaip vasarą. Šiuo metu brėstančios jos turi daugiausia sukaupusios mums reikalingų ir naudingų medžiagų. Su jomis gauname pakankamai gyvybiškai svarbių skaidulų, užtikrinančių sklandų virškinimą ir žarnyno veiklą, geriausiai įsisaviname maisto medžiagas. Tiesa, jokiu būdu negaliama atmetti fermentuotų ir raugintų daržovių naudos – jos padeda organizmui dar geriau įsisavinti naudinėjamas medžiagos, skatina stiprinančių imunitetą gerujų bakterijų gamybą. Labai naudinga valgyti rau-gintų burokelių, kopūstų, morkų, salierų šaknų, griežčių, tačiau, anot specialistų, šviežios daržovės ir vaisiai turi dominuoti.

Rugpjūčio mėnesio lyderiai ant stalų turėtų būti pomidorai, agurkai, cukinijos, baklažanai, patisonai, ropiniai kopūstai (kaliaropės), bro-

koliai, žiediniai kopūstai, arbūzai, šparaginės pupelės, lapiniai salierai, česnakai, svogūnai. Ypač daugiau dėmesio turėtų sulaukti pas mus dar gerai neįvertinti lapiniai salierai ir ropiniai kopūstai. Švieži salierų lapai ir lapkočiai – vienas geriausiu pasirinkimui sveikatos stiprimui. Tai ir geros nuotaikos šaltinis, gero miego garantas, nervų sistemos stiprintojas. Juose yra apsauginių medžiagų, naudingų galvos smegenims ir nervų sistemai. Žali salierų lapai naudingi esant padidėjusiui skrandžio sulčių rūgštumui – jie neutralizuoją rūgštis, valo kraują.

Ropiniai kopūstai (kaliaropės) savo maistingumu gerokai lenkia gūžinius kopūstus, yra ypač naudingi vaikams dėl didelio kiekių kalcio. Turi labai daug vitamino C, todėl dar yra vadinami šiaurės citronomis. Juose daug vitaminų A, B, B2, PP, mineralinių druskų, magnio, seleno, kobalto, geležies, laštelienos, gliukozės, fruktozės ir kt. Ši daržovė teigiamai veikia tulžies pūslės, kepenų, virškinamojo trakto veiklą, padeda stabilizuoti cukraus kiekį kraujyje.

Rugpjūčio vaisiai – kriausės, slyvos, obuoliai, avietės, serbentai.

Visa tai, ką užauginame savo darže ir sode – tikras lobis organizmui. Nešvaistykimė jo, valgykime į sveikatą.

Prienų Turguje

Palma Pugačiauskaitė

„Papročiai mokė ir darbą mylėti, ir bendruomeniškumo“ ...

Ižengę į rugpjūtį, dar iš vakaro besiruošdami turgun, girdėjome kombainų užesį. Kitur laukai – jau su smulkiai pabirusiais šiaudais, dabar niekam nereikalingais. Anksčiau juos į didelį kūgi dėdavo, kad turėtų ką pakloti tvarte gyvuliams... Po šiltos lietaus, tvankumas netrukus ir grybai dygti. Kaip skelbia „viską žinantis“ Facebook, jau ir mūsų krašte dygsta voveraitės, raudonikiai. Sodai, daržai vis labiau dosnūs gėrybių. Tik nedaug tos vasaros beliko. Labai greitai sukasai laiko ratas. Dar bus Žolinė, Šv. Rokas – ir vėl rugpjūtis.

O turguje pagal metų laiką gausu išvairių gėrybių. Antai viena augintoja už pusantro euro siūlė gražią „puošę“ burokelių lapkočių su nedidelėmis ropelėmis. Ir savo patirtimi pasidalijo, kaip išvirsti kitokius balandžilius, pasak jos, faršą ir virtus ryžius sumaišius galima į burokeliu lapą suvynioti. Ir greita, ir skanu. Stadiono gatvėje gvenanti Genutė sakė, kad burokelių lapus užmariuнос žiemai, pridės rūgštynių, bus ruošinys gardžiai sriubai, ir burokelių lapai nenues perniek. Vis daugiau žmonių daržoves patys marinuoja, konservuoja, raugia. „Blus-turgyje“ sutikau Vyta, ieškantį atinkamos talpos česnakams raugti. Šiek skanavęs ir paraugintu kriausiu, labai patarė jū užsiraugti. Užsiminęs apie savo vaikystę, kaip vakarienei valgė „cviklienį“ su bulvėm arba rau-gintais kopūstais, kitą vakarą – su rūgpieniui, jis šiek tiek su liūdesiu prisiminė to laiko papročius, kaip rugių kirsdamai dainas dainavo ir „nemokejo“ pavargti nuo darbų.

„Papročiai mokė ir darbą mylėti, ir bendruomeniškumo“, – įsitikinės septyniasdešimtajų savo gyvenimo rugpjūtį greitai minėsiantis pirkėjas. O turguje dar gausu ir pernykščio derliaus – kviečių centnerį pardavė už 11–12 eurų, avižų – už dešimt eurų. Maloni ūkininkė iš Mieleiškampio patarė jokiu būdu tik ką iškultais grūdais nelesinti vištų, karvelių, nešerti jais kitų gyvulių. Pasak moters, reikia, kad grūdas subrėstų – nors mėnesį „pastovėtų“. Kalbamama, kad šviežio derliaus kviečių kokiui euru kitu centneris kainuos pigiau.

Iprastai, pagal skonį bei poreikį, pirko daržovę, uogų. Panemunių kaime išaugintų šilauogių kilogramas kainavo 5 eurus, kitur – euru brangiau, kilogramas juodujų serbentų kainavo 2 eurus, buvo gražių avicėlių, gervuogių, trešnių.

Augintojai siūlė išvairių rūsių pomidorų, agurkų, raugintų agurkelių. Pastarųjų kilogramas kainavo 2,50–3 eurus. Bitininkai kilogramą medaus pardavė už 6–7 eurus. O pirkėjai diskutavo, kad jau pats laikas ir bitėms savo darbą brangiau „ikainoti“. Jie tvirtino, kad sutiktų brangiai sumokėti už natūralų gamtos produktą, kuris naudojamas ir kaip vaistas.

O mėsos kainos nekrinta. Gražios „Ūkiškos“ dešros kilogramas

kainavo 9,50 euro, rūkytų šonkaulių – 3,70 euro, šalto rūkymo „Gardžios“ rūkytos dešros – 8,50 euro, paklausa turėjo išvairios mėsinės dešrelės – šalto rūkymo, karšto rūkymo, grilio, kurių kilogramas kainavo 6,50–8,50 euro. Lašinukų galima rinktis ir plonų, ir storesnių, prieš tai, žinoma, jų paskanavus. Kilogramas kainavo 7–12 eurų. Pieno bei pieno produktų kainos nekinta. Už dešimt vištos kiaušinių praše 2,50 euro, o už vištą, kuri pradės dėti kiaušinius po „kokio“ mėnesio – 10 eurų. Veisliniai paukščiai dvigubai brangesni. Žmonės turguje perka, augina, puoseleja namus arba juos kuria. Tėsiasi gyvenimas – kiekvienam reikia savo. Vieni, kaime gyvendami, įsitikinė, kad net vištą auginti, perkant pašarus, neapsimoka. Kiti, gyvenantys mieste, ieško žemės lopinėlio kur nors netoliiese, kad galėtų „bent kiek sukišti rankas į žemę“. Kai kurie net minčių tokiu nebrandina, nes visko „pilni ir prekybos centrali, ir turgūs“. Semkime kiekvienas sau rugpjūčio dovanas. Netruks jis baigsis.

Kiek laiko saugu būti saulėje? (III dalis)

„Tai priklauso nuo saulės intensyvumo ir kiekvieno žmogaus individualių savybių. Išvengsite per didelio saulės poveikio ir sumažinsite odos nudegimą ar pažeidimų riziką, laikantis šių rekomendacijų“, – primena Lietuvos sveikatos mokslų universiteto profesorė, gydytoja alergologė dr. Eglė VAITKAITIENĖ.

Saugiausia būti saulėje, kai spinduliai yra mažiau intensyvūs. Tai ankstyvas rytas iki 11–12 val. ar vėlyva popietė – nuo 16 val. Tada saulės spinduliai mažiau žalingi.

Naudokite odos apsaugos priemones (saulės kremai su SPF faktoriu 30–50), būdami saulėje jomis tepkitės odą pakartotinai; nepamirškite galvos apdangalo, akinijų; ieškokite pavésinės ar šešelio.

Niekada nedirbkite laukuose, sode ar šiltynamje vidurdienio karštyje, nes tai nėra saugu dėl šiluminio smūgio ir fotosensibilizacijos – odos ir augalų salycio (ypač su pomidorų, salierų, kai kurių gėlių lapa, krapais, petražolėmis; Sosnovskio barščiu, pievų žolėmis).

Niekada nedirbkite laukuose, sode ar šiltynamje vidurdienio karštyje, nes tai nėra saugu dėl šiluminio smūgio ir fotosensibilizacijos – odos ir augalų salycio (ypač su pomidorų, salierų, kai kurių gėlių lapa, krapais, petražolėmis; Sosnovskio barščiu, pievų žolėmis).

Kaip gydyti odą, pažeistą saulės spinduliu?

„Gydant saulės spinduliu pažeistą odą, svarbu pasirinkti tinkamus metodus, kurie padės palengvinti simptomus ir pagreitinti odos gijimą“, – atkreipia dėmesį gydytoja alergologė. Štai keletas patarimų:

Atvésinkite odą. Vėisiais kompresais ar šaltu vandeniu atvésinkite nudegusią odą, kad sumažintumėte paraudimą, patinimą, niežulį ir diskomfortą. Šalto vandenės butelių įvyniokite į audinį (rankšluostį) ir tik tada dėkite ant odos. Ledo naudoti nepatartina.

Drėkinkite odą. Odai reikia drėgmės, todėl tepkite odą vėisiais drėkinamaisiais kremai, losjonais, geliais. Jų sudėtyje neturėtų būti alkoholio ir kvapiųjų medžiagų.

„Jeigu jums pasireiškė alergija saulei, ji gali kartotis, tad visada pasirūpinkite savo odą ir tinkamomis jos apsaugos priemonėmis“, – primena Lietuvos sveikatos mokslų universiteto profesorė, gydytoja alergologė dr. Eglė Vaitkaitienė.

Skausmą mažinkite priešuzdegiminiais vaistais (pavyzdžiu, ibuprofenu).

Gerkite pakankamai vandens, vartokite daugiau skysčių.

Venkite saulės spinduliu. Einant į lauką, visas kūno vietas turėtų dengti ploni natūralaus audinio (medvilnės, lino) drabužiai.

Esant sunkiam saulės nudegimui (pūslės ir pan.), būtina kreiptis į skubios pagalbos skyrių.

Veronika Pečkienė

Tai, kas išaugina...

Sugržimas į dvasios tvirtovę prie Alšios. Sudvariškėms – 500 (V). Kaimas 18 amžiaus neramumuose

Sudėtingas metas Sudvariškėms ir visam kraštui... Istorija dabarčiai

Laikmetis, jo aplinkybės labai veikia žmogų, nulemia jo likimą. Praėjusiame amžiuje patyrėme du baisius pasaulinius karus, žmonių kraują nešiusius perversmus ir revoliucijas. Dabar gi Rusijos agresijos prieš Ukrainą fone vėl tampa aktualus žmonijos išlikimo klausimas.

Zinomas Lietuvos istorikas, karybos istorijos specialistas **Valdas Rakutis** 18-ajį šimtmetį savo populiarioje knygoje įvardijo taip – „Prieš panyrant į sūtemas“. Tai buvo laikmetis, kai Lietuvos didikai dėl savo ambicijų pradėjo tarpusavio karus, ir įvairiosių grupuotės i pagalbą kviečesi tai rusus, tai švedus.

Profesorė **Vaida Kamuntavičienė**, analizuodama Varšuvos, Čarterickių bibliotekoje, esantį 1700 metų Sudvariškių palivarko surašymą, atkreipė dėmesį Jame buvus mažą, tik keturių valstiečių tarnybą dvare. Juk Sudvariškės apskritai buvo viena iš didžiausių benediktinių valdų. „Gal buvo užklupusi kokia nors laikina, mums dar nežinoma nelaimė, ir valstiečiai išmirė, o gal šaltinis klysta“ (*V. Kamuntavičienė, p.167*). Manyčiau, kad iš klausimų atsako profesorės **Raimondos Rauskienės** tyrinėjimai.

„Paskutiniojo Oginisko laikais, XVII a. pabaigoje – XVIII a. pradžioje, padėtis Stakliškėse dėl naujo karo ir maro negandų ėmė blogėti. Dar labiau Stakliškes skurdino 1700 m. prasidėjęs Šiaurės karas, į kurį Rusijos pusėje įsivėlė ir Abiejų Tautų Respublika. 1700–1701 m. į LDK teritoriją ižengė Augusto II Sakso kariuomenė. 1701 m. pabaigoje Lietuvoje žiemojo švedai, kurie 1702 m. pavasarį, žygiuodami abipus Nemuno, pasiekė Gardiną. Šio žygio metu bent jau savivaliaujantys karai turėjo pasiekti ir Stakliškių apylinkes. 1705 m. Lietuvoje vėl siautėjo Rusijos kariuomenė. Ir viena, ir kita kariuomenė siaubė ir niokojo kaimynines Punios apylinkes. Karai atklysdavo iki Stakliškių, o gal net įėjo per jas. Iš gyventojų buvo grobiamai viskas, ką galima buvo paminti, krašte prasidėjo badas.“ (https://ltt.lt/pdf/jiezna_stakliškes/jiezna_raida.pdf, p.35).

Sudvariškės buvo per sprindį nuo Stakliškių, tad ir ramybės neturėjo. Sudvariškių kaimo žmonės gyveno nesaugiai ir vėliau. 1736 metais Stakliškių seniūno Juozapo Matuševičiaus sūnus, Abiejų Tautų Respublikos valstybininkas **Martynas Matuševičius** rašė apie susirėmimus tarp vietinių šaulių ir plėškavusios rusų kariuomenės: „Negandos prasidėjo prieš vadinačią „revoliuciją, kai maskolai (Maskva) netoli Stak-

Sudvariškių tiltas per Alšią.

liškių marširavo, ir aplink juos sukos karaliaus Stanislovo dalinys (nuversto karaliaus Stanislovo Leščinskio šalininkai), tas ekonomas Ploščinskis [seniūnijos] administratoriumi paskyrė Kauno pavieto bajorą Dolnarą. Šis surinko Stakliškių šaulius ir prie Stakliškių kaimo, Padriežiškių miške, ant tilto surengė pasalą. Kai ant to tilto, Maskva įžengė, jis su šauliais užmušė maskviečių komandos majorą. Nors atskubėjo dalinys [karaliaus Leščinskio šalininkai], tačiau maskolai apsigynė, o sužinoję, kad Stakliškių šauliai užmušė majorą, patraukė į Stakliškes“ (*Pamiętniki Marcina Matuszewicza kasztelana Brzeskiego-Litewskiego 1714 -1765, T.1, Warszawa, 1876, p. 60-61*).

Priminisu krašto žmonėms, kad tuo metu ir daugelį krašto vietovių mindė rusų kareivių batai. „Keliolika rusų kareivių atvyko į Kauno ir yra Prienuose. Mes kaip paprastai su pėstininkais ir atsargomis iš Balbieriškio, taip pat su kavalerija naktį atvykome į Prienus, kad priešą nelauktai sulaikyti. Mūsų priešas tuomet pasitraukė Kauno pusē ir apsistojo kaimė prie vieškelio iš Prienų į Kauną. Rusų kariai greitai tarsi kavaleristai pašaudė, alarmą sukėlė ir nuspredė link Kauno trauktis. Tarsi rusų dragūnai, pajutę Prienuose žirgus su balnais ir apsiaustais, iš karto su pėstininkais pasitraukė į Kauną. < ... > Mūsų priešininkas tada sekmingai pasitraukė į Kauną, o mūsų dalinys po dienos grižo į Balbieriškį, o Bresto rotmistras tą pačią dieną atvyko į Prienus, susirinko visus rusų palikus balnus ir apsiaustus iš į Balbieriškį pargabено. Iš Balbieriškio mūsų dalinys persikelė į Liudvinavą“ (*Ten pat, p.50-51*).

Nuolatinis svetimšalių karinių dalinių buvimas krašte kėlė chaosą, netvarką ir baimę.

Kai laidoti nebuvu kam...

Nedidelė kalvelė dabartinėse Sudvariškių kapinaitėse primena 1709-1713 metų didžių marą. Tik po

Maro aukų kalvelė.

Atminties tiltu

Parodoje „Laikom frontą!“ apsilankius...

„Ejo 1945 m. Visi sūnūs buvo susirinkę į téviškę. Juodbūdžio seklyčioje mūsų mamelė, suprasdama kovos su okupantais prasmę, mus, savo keturis sūnūs – Jurgi, Stasi, Juozą ir mane – palaimino, jausdama, kad teks išsiskirti.“

(Iš Antano Lukšos liudijimo.)

Kovotojas iš Veiverių krašto

...Būsimasis laisvės kovotojas **Antanas Lukša** gimė Veiverių valsčiaus Juodbūdžio kaime, ūkininkų Simano ir Onos Lukšų šeimoje. Joje augo dar trys broliai, būsimi partizanai Jurgis (1920–1947), Juozas (1921–1951) ir Stasys (1926–1947), žuvę atkaliose kovose už laisvą Lietuvą.

Kaune, Šilavote vykusių renginių akimirkos, pagerbiant žuvusių atminimą kovose už tautos laisvę.

Skausmo kalnelyje...

Lankytøjų dėmesi patraukia partizanų ir tremtinii atminimą įamžinantys paminklai (kryžiai, akmenys ir pan.) Veiverių Skausmo kalnelyje. Antanas Lukša mirė 2016 m. ir palaidotas paties inicijuotame Skausmo kalnelyje.

„Mano kartos planus ir svajones pakeitė karas. Visi, kas ryžosi pasiaukoti Tévynei, pasirinko kovos kelią, – rašė Antanas Lukša. – Laisvės nebus be pasiaukojimo. Juk tie, kurie vis dar trokšta valdyti pasauli, nepasikeitė. Pasikeitė tik priemonės tikslui pasiekti. Štai kodėl mūsų kova už atgimimą, laisvę, dorą žmogų dar nebaigtą...“

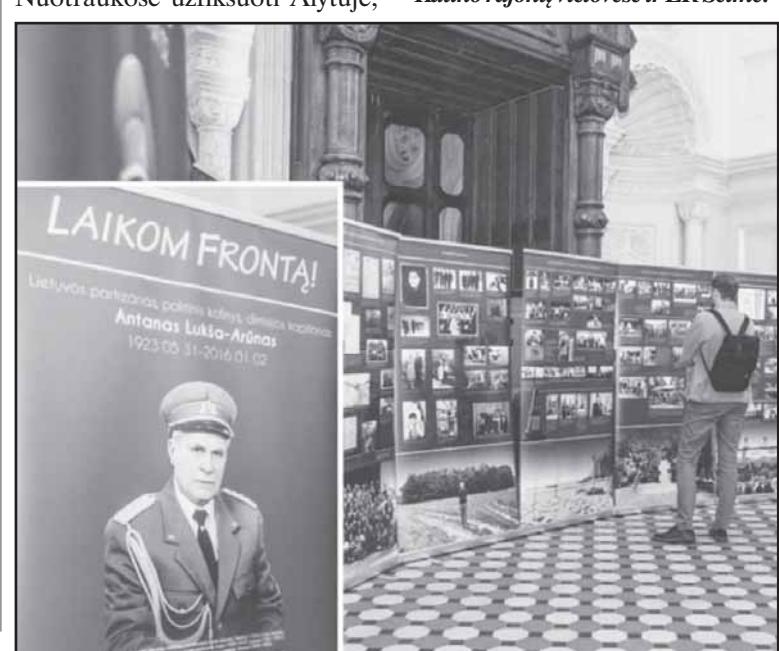
Šie žodžiai – laisvės šauklio žodžiai kovoje už žmogiškumą. Drąsą ir pasiaukojimą.

Labai tinkami šiandieniniams pasauliui, Ukrainos tautos tragedijos akivaizdoje siekiant taikos ir ramybės žemėje...

Paroda verčia susimąstyti, dar syki įvertinant kovotojų drąsos ir pasiaukojimo kainą. Tai amžinai vertingas kilnumo ir ryžto pavyzdis, ypač ateinančioms kartoms, kai dešretė saugoti savo šalies laisvę ir neprieklausomybę.

Veronika Pečkienė

P.S. Kilnojamoji edukacinė paroda netrukus bus eksponuojama Airogalėje, vėliau – kitose Raseinių, Prienu, Kauno rajonų vietovėse ir LR Seime.

(Nukelta į 6 p.)

Amžinajį atils...

Skaudžią netekties ir liūdesio valandą dėl Tėčio mirties nuoširdžiai užjaučiame VšĮ Prienų ligoninės direktorę Jūratę MILAKNIENĘ ir artimuosius. Telydi Jus paguoda ir dvasios stiprybė šią sunkią netekties valandą.

VšĮ Prienų ligoninės darbuotojai

Telydi Jus paguoda ir dvasios stiprybė šią sunkią netekties valandą. Amžinybėn išėjus darbuotojos Zitos JANULEVIČIENĖS Mamai, nuoširdžius užuojaus žodžius tariame šeimai ir artimiesiems.

VšĮ Prienų ligoninės darbuotojai

Sugrįžimas į dvasios tvirtovę prie Alšios. Sudvariškėms – 500 (V). Kaimas 18 amžiaus neramumuose

(Atkelta iš 5 p.)

Teismų dėl žemės karuselėje

Vienuolės, nuomodamos savo valdas, pasirinkdamos valdų administratorius, ne visuotinai sugebėdavo procesą kontroliuoti ir todėl dažnai turėjo kreiptis į teismus pagalbos. Vienuolyne teisinis ginčus galima suskirstyti į kelias grupes. 1) Kaimynai (Jiezno klebonijos valda, Oginskiai; Stakliškių seniūnija, Pacai, Lapių, Frankai); 2) Nuomininkai (Osvencimai). Visų teisminių ginčų pagrindinės priežastys slypė tame, kad benediktinių vienuolyne fundatorius Andrius Skorulskis dovanėjo benediktinėms ne visas Sudvariškes, valdų ribos nebuvė tinkačiai pažymėtos. Iš kitos pusės didikų fundacijoje paskirtos bažnytinė valdų ribos irgi nebuvė reikiama atribuotas.

Kauno benediktinių vienuolyne teisminis ginčas su Jiezno klebonu Mykolu Strebeika

Visų teisminių ginčų trumpame straipsnyje neįsnagrinėsiu, bet ši turia paleti. Juo labiau, kad šito ginčo prieistoriją neblogai žinau. Dar 1640 m. Steponas Pacas, 1644 m. jo sūnus Kristupas Zigmantas Pacas fundavo Jiezno bažnyčią, jai pri-skirdami bažnytinės valdas – Andriūnų ir Sobuvos kaimus. Tiesa, tų valdų ribos buvo nepažymėtos. Nuo 1631 metų (nuo mažutės bažnytėlės netoli Musninkų kaimo) iki 1671 metų Jiezno parapijai vadovavo pirmasis klebonas Adomas Jurgevičius. Tai buvo labai išprusės klebonas, išmintingas sielovadininkas. Jiezno parapijos žinioms pateiktame straipsnyje rėmėmės Krokuvos Jigailos vardo Universiteto dokumentu, kuris tvirtino, kad Sobuva buvo Jiezno klebonijos valda dar prieš Pacų fundacijas 1637 metais. Pacai tik įtvirtino realią padėtį. Jiezno klebonija tradiciškai valdė minėtą valdą šimtą ar daugiau metų ir jokių konfliktų nebuvė (<https://www.gyvenimas.eu/2014/08/08/sobuvos-kaimo-istorija>).

Skubame į Lietuvos Valstybės Istorijos archyvą, kur problemos nagninejimui užsakėme dokumentus –

A. Kaminsko (Krinčiaus) parengtas leidinys. 2014.

pavarykime juos. Karas prieš Jiezna, Jiezno kleboną Mykolą Strebeiką ir Jiezno dvaro savininką Antaną Pacą prasidėjo dar 1745 metais, kada buvo nugriauta jiems priklaušiusi smuklė Sobuvuje. Mat ši sudarė konkurenčią Sudvariškių smuklei. Kaltininkai nebuvė surasti, bet motyvai buvo aiškūs. 1757 metais Kuno dekanas ir Jiezno klebonas buvo apkaltintas tuo, ką visi Jiezno klebonai 120 metų tradiciškai darė: naujodosi klebonijos (pagal pirmojo klebono valdą – Jurgelevičinos) turtu, šiuenu, mišku. Klebonas buvo apkaltintas, kad jis iškirtęs 126 medžius, pavogęs 30 vežimų šieno, kad užgrobęs 5 benediktinių pievas ir t.t. (LVIA, SA, 13795, l.16). Bylinėjimasis ilgai užtruko, iš naujo buvo nustatytos Sobuvos kaimo ribos (LVIA, SÁ13795, l.177-180), prisikiesta senųjų žmonių – liudininkų. Iš ginčų buvo ištrauktas net Vilniaus vyskupas Ignatas Masalskis, viską atidavęs teismo valiai. 1766 m. spalio 22 dieną lyg buvo priimtas kompromisinis sprendimas, po kurio ginčai užgeso.

Labai dėkoju krašto istorijos mylėtojui Romui Judickui už jo nufotografuotus Sudvariškių kaimo vaizdus. Kitas straipsnis bus paskutinis ciklo straipsnis, skirtas Sudvariškių kaimo istorijai, bet ne pasutinės krašto istorijos paslaptims atskleisti...

(Bus daugiau. Pradžia „Gyvenimo“ Nr. 50, tėsinys Nr. 53, 55, 59)

Vytautas Kuzmickas, istorikas

Toli toli
Danguj rugpjūčio
Buciauosi debesys
Meni –
Kai tankėsi perkūnas
Šiltas lietus
Skalavo plaukus –
Užstrigo skėtis
Rugiuose –
Naktis rugpjūčio
Lyg šventa
Žvaigždžių
Visų nesuskaičiavo

Palma

„Atgaiva sielai“

„Tikra atgaiva sielai!“, – taip visada atsisveikinama su senelių globos namuose, slaugos skyriuose, ligoninėse viešėjusiais ir savo menines, edukacines programas ten atlikusiais profesionalojo ir mėgėjų meno atlikėjais, meno terapijos specialistais. Šie žodžiai jiems visada būna pats didžiausias atlygis ir nuoširdžiaus grįztamasis ryšys su tais, kuriems tokie susitikimai skirti.

„Atgaiva sielai“ – Prienų Justino Marcinkevičiaus viešosios bibliotekos jau kelerius metus įgyvendinamas kultūros paslaugų prieinamumo ir pasiekiamo projektas. Tai – testinis projektas, kurio idėja kilo dar prieš penkerius metus, kai Prienų Justino Marcinkevičiaus viešosios bibliotekos Jiezno biblioteka pradėjo kultūrinių renginių ciklą „Kultūros trečadieniai“ Jiezno PSPC Slaugos ir palaikomojo gydymo skyriaus gyventojams. Susitikimai su senyu amžiaus, vienišais, sveikatos problemų turinčiais žmonėmis parodė, kad garsiniai literatūros skaitymai, poezijos ir muzikos popietės, susitikimai su kitačiais, ne aptarnaujančiojo personalo, žmonėmis, socialinę ir kultūrinę atskirtį patiriantiems silpniausieiams mūsų visuomenės nariams padeda išlaikyti savarankiškumą, pakeliai savivertę, mažina gyvenimo tuštumo jausmą. Tai paskatino didinti šios kultūrinės iniciatyvos geografinę aprėptį, iutrauktį partnerių. Jiezno biblioteka inicijavo kultūros, socialinių paslaugų, sveikatos priežiūros, profesionalių menininkų, mėgėjų meno kolektyvų bendradarbiavimą, kad ši kultūrinė iniciatyva pasiektų kuo daugiau Prienų rajono bendruomenės narių. Taip gi mė projeketas „Atgaiva sielai“, kurio nauda patyrė rajone veikiančių Prienų, Veiverių, Balbieriškio, Jiezno PSPC Slaugos ir palaikomojo gydymo skyrių ir senelių globos namuose Prienuose, Balbieriškyje, Šilavote gyvenantys žmonės ir šiuo įstaigų personalas. Vėliau projekto partnerių ratus plėtėsi ir išėjo už rajono ribų: kultūriniai renginiai buvo pradėti organizuoti Kaišiadorių rajono Rumšiškių senelių globos namuose „Auksinis amžius“, o 2023 m. prie projekto prisijungė ir Birštono PSPC bei VšĮ Rokų socialinės gerovės centras (Kauno r.). Per visą projekto įgyvendinimo laiką keitėsi ir renginių turinys: prie projekte dalyvaujančių profesionalių aktorių, rašytojų, dainininkų, mėgėjų meno kolektyvų 2023 m. prisijungė meno

terapeutai, todėl socialinės ir sveikatos priežiūrose įstaigose gyvenantys žmonės patyrė ir muzikos terapijos skleidžiamą atgaivą sielai.

2023 m. jau įvyko 10 projekto „Atgaiva sielai“ renginių Prienų globos namuose, VšĮ „Prienų ligoninė“, VšĮ Balbieriškio PSPC, VšĮ „Gintkosta“, Birštono PSPC, VšĮ Rumšiškių senelių globos namuose „Auksinis amžius“, VšĮ Jiezno PSPC, VšĮ Rokų socialinės gerovės centre. Meninę programą atliko menininkas profesionalas Vygaandas Kazlauskas, mėgėjų meno atstovai – duetas Neringa Garmuvienė ir Artūras Petraška, vyko muzikos terapijos užsiėmimas „Muzikos garsų šalyje“ (ved. muzikos terapeutė Nadežda Kiseliava-Žukovska).

Rugpjūčio – spalio mėn. atgaivą sielai slaugos skyriuose, globos namuose gyvenantiesiems žmonėms dar skleis Jiezno kultūros ir laisvalaikio centro retro ansamblis „Jieznelė“, atlikėjas Tomas Ivanauskas, gongų terapijos užsiėmimai „Gydomieji garsai“, kuriuos ves psychologės, psychoterapeutė Alicia Eiliakas.

Projektą „Atgaiva sielai“ finansuoja Lietuvos kultūros taryba, remia Prienų rajono savivaldybė.

* * *

Pasibaigus vienam iš projekto „Atgaiva sielai“ renginių liepos 18 d. socialiniame tinkle Facebook atsirado įrašas: „Šiandien sulaukėme

ypatingo svečio Vygaonto Kazlauską. Dainuojantis gydytojas, bardas, daugeliui pažįstamas įvairių muzikinių projektų dalyvis. Vygentas kuria nuoširdžias dainas Violetos Palčinskaitės, Dalios Saukaitytės, Sandros Avižienytės, Pauliaus Širvio tekstais / ... / Mūsų ligoninėje skambėjo gražiausios dainos, buvo ypatingai jauki atmosfera.

Vygentas sako: „Mano tikėjime nėra aukso. Mano tikėjime yra žmogus“ / ... / Nuoširdžiausiai padėkos žodžiai skiriami atlikėjui ir J. Marcinkevičiaus bibliotekos kolektyvui už suorganizuotą Atgaivą sielai.“ (Jūratė Milaknienė).

Prienų Justino Marcinkevičiaus viešosios bibliotekos informacija

JAUUNIMO DIENA'23

58 12

PRIENŲ BERŽYNO PARKE

10.00 val. ŽYGIS PRIENŲ KRASTE

Registracija nuo 9.30 val. | Žygio pradžia 10.00 val. | Žygio trukmė – apie 7 val.
Būtina išankstinė registracija (iki rugpjūčio 9 d.)
Dalyvio mokestis 5 Eur, vaikams iki 7 metų – nemokamai

11.00 val. SPORTO VARŽYBOS

Tinklinis, smiginis
Išankstini registracija į tinklinio varžybas vyksta iki rugpjūčio 9 d.

15.00 val. MUGĖ, PRAMOGOS, ATRAKCIJAI, EDUKACIJOS

15.30 val. SVEIKINIMAI
SPORTO VARŽYBŲ NUGALĘTOJŲ APDOVANOJIMAI

16.00 val. JAUNIMO MUZIKOS FESTIVALIS „MUZ'ON'AS 4“
Dalyvauja: grupės „Vasaros Lietus“, „Crazy Beans“, „Bardakas“, „Audra“, „Begėdžia“, „Sepia“, „All Forever“, „Mėty Miškas“, „Kopa“, „Morė akys“, „Four Men“, „Sankaba“ bei atlikėjai Danielė Budreckytė ir Justas Juškevičius

21.00 val. GRUPĖS „SUN FRANCISCO“ KONCERTAS

PERKA

Gyvuliai, gyvūnai

Įmonė brangiai perka galvijus, atskaito iš karto. Išsivežame.
Tel.: 8 686 54 826, 8 684 40 534.

Įmonė perka galvijus geromis kainomis. Tel. 8 613 79 515.

Įvairios prekės

Perka traktorių MTZ, T-25, javų kombainą, mėšlo kratyvą, traktoriaus priekabą. Tel. 8 630 93471.

PARDUODA**Kietas kuras**

Parduoda MALKAS, supjautas kaledėmis, rastukais. Skubiai, nemojamai pristato jums patogiu laiku. Tel. 8 672 51 171.

Parduodu sausas, kapotas malkas, laikomas po stogu, vežame ir mažais kiekiais. Medinius lauko tualetus, pavésines. Išrašome saskaitas. Tel. 8 648 61 061.

ĮVAIRŪS**Prienų rajono savivaldybė skelbia elektroninius nekilnojamojo turto aukcionus š. m. rugsėjo 11–12 d.**

- 1.1 Objekto, esančio Vytauto g. 63-3, Prienų m., Prienų r. sav.;
- 1.2 Objekto, esančio Vytauto g. 63-7, Prienų m., Prienų r. sav.;
- 1.3 Objekto, esančio Vytauto g. 63-8, Prienų m., Prienų r. sav.

Smulkesnė informacija elektroninių aukcionų puslapyje www.e-varzytines.lt ir Prienų rajono savivaldybės tinklalapyje www.prienai.lt.

Delfi TV programa

2023.08.10-2023.08.12

KETVIRTADIENIS

- 06:00 TIESIOGIAI UKRAINOS ŽINIOS „UKRAINA 24“
- 07:00 Ugnikalnių takais (17)
- 07:30 Ugnikalnių takais (18)
- 08:00 Delfi diena. Svarbiausią ivykių apžvalga (k)
- 09:00 Alfo didysis šou (42)
- 10:00 Laukinės kelionės (6)
- 10:30 Camino Lituanio. Žygis įkvėptas Lietuvos (6)
- 11:00 Zip vasaros šou (4)
- 11:30 Bandom Palangą (4)
- 11:55 Kenoloto
- 12:00 Orijaus kelionių archyvai Šeima ant ratų. Afrikos link
- 12:30 Ugnikalnių takais (17)
- 13:00 Ugnikalnių takais (18)
- 14:00 Skanios kelionės (7)
- 14:30 Ūkininko Petro dienoraštis (39)

- 15:00 Delfi diena. Svarbiausią ivykių apžvalga
- 16:00 Delfi RŪ. Naujienos rusų kalba
- 16:30 Bandom Palangą (4)
- 17:00 Ugnikalnių takais (19)
- 17:30 Ugnikalnių takais (20)
- 17:55 Kenoloto
- 18:00 Pas Edita
- 18:30 Ką žmonės dirba visą dieną?
- 19:00 Ūkininko Petro dienoraštis (39)
- 19:30 Skanios kelionės (7)
- 20:00 Sporto baras (29)
- 21:00 Aurimo būstas (7)
- 21:30 Atrask Latviją su Gabriele ir Sauliumi (3)
- 21:55 Kenoloto
- 22:00 Ūkininko Petro dienoraštis (40)
- 22:30 Jėga ir Kenoloto
- 22:35 Skanios kelionės (8)
- 23:05 Delfi diena. Svarbiausią ivykių apžvalga (k)

- 00:05 Delfi RU. Naujienos rusų kalba (k)
- 00:35 Orijaus kelionės (49)
- 01:35 TIESIOGIAI UKRAINOS ŽINIOS „UKRAINA 24“
- PENKTADIENIS**
- 06:00 TIESIOGIAI UKRAINOS ŽINIOS „UKRAINA 24“
- 07:00 Ugnikalnių takais (19)
- 07:30 Ugnikalnių takais (20)
- 08:00 Delfi diena. Svarbiausią ivykių apžvalga (k)
- 09:00 Sporto baras (29)
- 10:00 Camino Lituanio. Žygis įkvėptas Lietuvos (6)
- 10:30 Atrask Latviją su Gabriele ir Sauliumi (3)
- 11:00 Zip vasaros šou (5)
- 11:30 Bandom Palangą (5)
- 11:55 Kenoloto
- 12:00 Orijaus kelionių archyvai Šeima ant ratų. Afrikos link
- 12:30 Šeima ant ratų. Afrikos link
- 13:00 Ugnikalnių takais (19)

- 13:30 Ugnikalnių takais (20)
- 14:00 Skanios kelionės (8)
- 14:30 Ūkininko Petro dienoraštis (40)
- 15:00 Delfi diena. Svarbiausią ivykių apžvalga
- 16:00 Delfi RU. Naujienos rusų kalba
- 16:30 Bandom Palangą (5)
- 17:00 Ugnikalnių takais (21)
- 17:30 Ugnikalnių takais (22)
- 17:55 Kenoloto
- 18:00 Pas Edita
- 18:30 Ką žmonės dirba visą dieną?
- 19:00 Ūkininko Petro dienoraštis (40)
- 19:30 Skanios kelionės (8)
- 20:00 Pas Edita
- 20:30 Laukinės kelionės (7)
- 21:00 Jūs rimtai? (49)
- 21:30 Savaitės kriminalai su Jauniumi Matoniū
- 22:00 Aurimo būstas (8)
- 22:30 Jėga ir Kenoloto
- 22:35 Idomioji istorija (2)
- 23:35 Delfi diena. Svarbiausią ivykių apžvalga (k)

Gyvenimas**Švč. Mergelės Marijos Ėmimo į dangų (Žolinės) atlaidai Pivašiūnuose**

2023 m. rugpjūčio 14–22 d.

Pivašiūnai – svarbiausia Kaišiadorių vyskupijos piligrimystės vieta. Švč. Mergelė Marija Nuliūdusiųjų Paguoda traukia maldininkus į Pivašiūnus, kur jie patiria Dievo malonį. Nuo senų laikų čia garsus Dievo Motinos su kūdikiu paveikslas, skleidžiantis meilę ir ramybę bei guodžiantis tikinčiųjų širdis. 1988 m. paveikslas vainikuotas popiežiaus Jono Pauliaus II palaimintomis karūnomis, jam suteiktas „Nuliūdusiųjų Paguodos“ titulas. Didžiuju atlaidų pagrindinė diena kasmet švenčiamama rugpjūčio 15 d., atlaidai šioje šventovėje trunka visą savaitę iki rugpjūčio 22 d. – Švč. M. Marijos Karalienės šventės.

Plačiau internte: www.pivasiumai.lt

Žolinės aštuondienio atlaidų tvarka ir laikas:

Rugpjūčio 14 d., pirmadienis – Atlaidų išvakarės. Jaunimo vakaras.

Šv. Mišios 18 val. Sutvirtinimas ir Eucharistinė procesija.

Rugpjūčio 15 d., antradienis – ŠVČ. MERGELES MARIOS ĖMIMO Į DANGŲ IŠKILMĖ (ŽOLINĖ)

Dékojame Dievui už Palaimintojo Teofiliaus Matulionio, vyskupo ir kankinio, gyvenimą ir tarnystę, minint giminimo 150 metų sukaktį.

Tarnauja Alytaus, Birštono, Elektrėnų, Kaišiadorių ir Merkinės dekanatų kunigai.

12 val. Iškilmingos Šv. Mišios Pivašiūnų bažnyčios šventoriuje, giedos Kaišiadorių vyskupijos parapijų jungtinis choras, gros Didžiosios kunigaikštienės Birutės bataliono orkestras.

Rugpjūčio 16 d., trečiadienis – Kunigų ir vienuolių diena. Tarnauja Merkinės dekanato kunigai

Rugpjūčio 17 d., ketvirtadienis – Caritas diena. Tarnauja Kaišiadorių dekanato kunigai.

2023 m. rugpjūčio 9 d.

Rugpjūčio 18 d., penktadienis – Tikybos mokytojų, katechetų ir pedagogų diena. Tarnauja Širvintų dekanato kunigai.

Rugpjūčio 19 d., šeštadienis – Ligoniu, neigaliųjų, slaugytojų ir medicinos darbuotojų diena.

12 val. Šv. Mišiose bus teikiamas Ligoniu sakramentas. Tarnauja Alytaus dekanato kunigai.

Rugpjūčio 20 d., sekmadienis – Šeimų diena.

Tarnauja Elektrėnų dekanato kunigai.

Rugpjūčio 21 d., pirmadienis – Dievo Gailestingumo diena. Tarnauja Birštono dekanato kunigai.

Rugpjūčio 22 d., antradienis – ŠVČ. M. MARIOS KARALIENĖS LITURGINIS MINĖJIMAS. Gyvo Rožinio ir kitų maldos grupių diena. Tarnauja Molėtų dekanato kunigai

ŠV. MIŠIOS IR PAMALDOS ATLAIÐU METU:

Šv. Mišios – 10, 12 ir 18 val.

Rožinio malda – 9.30, 11.30 ir 17.30 val.

Išpažinčių klausoma nuo 9.30 val. ir nuo 17.30 val.

Adoracija Šv. Sakramento koplyčioje 9.00–19.30 val.

Kviečiame kuo gausiau dalyvauti ir visiems drauge maldos vienybėje išgyventi tikėjimo bendrystę ir padėkoti Dievui už visas jo teikiamas malones.

Atlaidų dienomis Pivašiūnų bažnyčioje tikintieji, išpildę būtinas sąlygas, pamaldžiai dalyvaudami pamaldoje, gauna visuotinius atlaidus. Atlaidams gauti lankant šią šventovę reikia:

- būti malonės stovyje arba atliliki išpažintį,
- dalyvaujant Šv. Mišiose priimti Šv. Komuniją,
- pasimelsti Šv. Tėvo intencija,
- sužadinti pasiryžimą vengti kiekvienos, net lengvos nuodėmės.

(plg. Prot. Nr. 70/15/I)

Roma, Apaštalinių Penitenciarijos rūmai, 2015 Viešpaties Isukūnijimo metų balandžio mėnesio 21 diena.

Mons. Vincas Baublys, Pivašiūnų parapijos klebonas

Gaminame betoną, kalkinį skiedinį, šulinį, kanalizacijos žiedus ir dangčius. Gelžbetoninė produkcija, metalo gaminiai. Suvirinimo ir tekinimo darbai. Vežame žvyrą ir smėlį, krano paslaugos. **Tel. 8 687 95 399.**

Nebrangiai atvežame sijotą kokybišką juodžemį, maištą su kompostu. Vežamas kiekis – nuo 4 iki 10 kub.m. **Tel. 8 609 66 753.**

Šalčio meistrai taiso: šaldytuvus, šaldiklius, skalbimo mašinas. Atliktam darbui suteikiama garantija. **Tel. 8 622 02 208.**

SIENŲ ŠILTINIMAS

i oro tarpus

Tel. 8 696 42 020**PASLAUGOS**

Pjauname žolę, medžius, krūmus, genėjame gyvatvores. Genėjame aukštajapjove. Pjauname avarinius medžius prie pastatų. Tvarkome apleistus sklypus, griauname pastatus. **Tel. 8 670 18 048.**

Pilnas pamatu įrengimas (nustumydumas, polių gręžimas, rostverkas, armatūros karkasai, apšiltinimas ir užpylimas). **Tel. 8 620 85350.**

Betonavimo, mūrinimo ir griovimo darbai. Tvorų montavimas. **Tel. 8 600 96 399.**

DURYS – PER 3 DIENAS!**„ŽMONIŠKOMIS KAINOMIS“**

Gaminu duris – ypatingai šiltas, saugias nuosaviems namams, ūkiniams pastatams ir rūsiams. **Tel. 8 653 93 193.**

Kaminų įdėklai: gaminimas, montavimas. Kaminų valymas. **Tel. 8 645 87 304.**

VISI SANTECHNIKOS DARBAI: šildymo, vandentiekio, kanalizacijos, dujinių, vanduo-oras, kieto kuro katilinių įrengimas. Komplektuojame kokybiškas santechnikos medžiagas su nuo laidomis. **Tel. 8 640 39 204.**

k., konflikto metu neblaivus (1,88 prom. alkoholio) vyras (gim. 1992 m.) smurtavo prieš kitą neblaivų (1,96 prom. alkoholio) vyra (gim. 1970 m.). Itariamasis sulaikytas ir uždarytas į ilgalaičio sulaikymo patalpą.

Rugpjūčio 5 d., apie 21 val. 25 min., Prienų r., Veverių sen., Mažųjų Zariškių k., itariama, neblaivi (2,16 prom. alkoholio) moteris (gim. 1978 m.), vairuodama automobilį „Audi A3“, jo nesuvaldė, ir automobilis apvirto. Įvykio aplinkybes aiškinasi policija.

Eismo įvykis

Rugpjūčio 5 d., apie 21 val. 25 min., Prienų r., Papilvio k., nenustatytu asmenys galimai peiliu sužalojo vyra (gim. 1990 m.), kuris paguldytas į ligoninę. Policijos pareigūnai pradėjo įvykio aplinkybių patikslinimą. Surinkta medžiaga pagal LR BK 138 str. 1 d.

Parengta pagal Alytaus AVPK pirminę informaciją

Koks tu ir aš – tokia Lietuva

Kuriu. Igyvendinu. Dalinuosi.

Projektą remia
SPAUDOS,
RADIO IR
TELEVIZIJOS
RÉMIMO
FONDAS

Idėja gimė stotyje...

Jaunimo muzikos grupė „Stotis“, susikūrusi 2021 metais, Prienų Birštono apylinkių žmones savo muzika džiugina jau dvejus metus.

Šiuo metu grupę sudaro septyni nariai: saksofonistas Jonas Zubavičius, dvi vokalistės – Austėja ir Adrija Suchockaitės, klavišiniai grojantysis Rokas Zdanavičius, mušamaisiais – Skomantas Ostašenkovas, bosine gitara – Dovydas Bunevičius ir elektrine gitara – Mantas Barkauskas.

Grupės nariai mielai sutiko daugiau apie save papasakoti ir „Gyvenimo“ skaitytojams:

– Kaip subūrėte šią grupę? Nuo ko viskas prasidėjo?

– 2021-ųjų vasarą, švenčiant Birštono miesto dienas, naktį keliese prisėdome prie pianino stotyje. Ne trukus prie mūsų prisijungė iš barų ir restoranų namo einantys, visai net labai linksmi turistai. Pusvalandį trukės neplanuotas koncertas su asmeniniais dainų užsakymais ir šo-

kais visai neišvargino – po jo susirinkome pagroti dar ir dar kartą. Pakvietėme prisijungti dar vieną grojantį draugą. Ir taip susibūrė mūsų grupė.

– Kaip gimė Jūsų grupės pavadinimo idėja?

– Grupės pavadinimas, galima sakyti, kilo iš mūsų (ne) fantazijos – dedikavome ji savo pirmojo pagrojimo vietai – stociai. O ir šiaip koncertų metu smagu savo klausytojams suteikti keleivių, vietoms – stociai ir stoteliai vardus. Gal kada maršrutams pravažuoti bus reikalingi ir bilietai.

– Kas motyvuoja kurti ir aktyviai dalyvauti Prienų bei Birštono renginiuose?

– Didžiausią motyvaciją kelia kraštiečių dėmesys, skatinimas judėti toliau, kurti. Taip pat ir jų nuolatinis klausimas – „kada išleisit savo kūrinius?“

– I kokią klausytojų auditoriją orientuota Jūsų muzika?

– Nemeluosim, jaunimo dėmesys koncertų metu mus įkvepia labiausiai, tačiau džiaugiamės daugelyje koncertų matydami ir bešokančias vyresnio amžiaus poras, klausytojus, vis bandančius mus sutapinti su jų laikų muzikos grupėmis.

– Kokiose Prienų ir Birštono erdvėse jau koncertavote?

– Teko pasiodyti Jaunimo dienos renginyje, Gatvės muzikos dienos renginyje, Kovo 11-osios minėjime, teatrų festivaliuose, „Žiburio“ gimnazijos akustiniuose vakaruose, Kultūros centro fojė rengiamuose koncertuose.

– Ar „Stoties“ repertuare jau yra ir Jūsų pačių sukurtų kūrinių?

– Tikrai taip. Turime sukūrė pakankamai kūrinių, kad jau galėtume išleisti ir muzikinį albumą. „Garsas“, „152“, „Liftas“, „Gaudom kvapa“ ir dar keletas kitų mūsų kūrinių jau pelnė populiarumą tarp mus pamėgusių klausytojų.

– Ačiū už pokalbių. Didelės kūrybinės sėkmės Jums.

Kalbėjosi Gabija Paškevičiutė

„Metų proveržio“ nominantas Mantas Barkauskas muzikinę karjerą pradėjo nepažindamas natų

Vos prieš keletą savaičių Prienų „Žiburio“ gimnazija į gyvenimą išleido dar vieną gabių, talentingų, kūrybiškų ir inovatyvių jaunuolių laidą. Išleistuvii metu abiturientams buvo įteikti bilietai į naują gyvenimo etapą, apdovanoti gabiausi mokiniai, taip pat buvo paskelbtas „Metų proveržio“ stipendijos nugalėtojas.

„Metų proveržio“ premijos tikslas – pasidžiaugti ne tik puikiais abiturientų akademiniuose rezultatais, bet ir kartaip aplinkinių nepastebimais ir neįvertinamais jiems svarbiais asmeniniais pasiekimais.

Iš viso kandidatūras stipendijai gauti šiemet teikė 6 dalyviai, kurių dėka, kaip rašoma, „Prienų proveržio“ „Instagram“ profilyje, sužinojome, kad proveržiu gali būti ir atsakingas, meilės pripildytas bityno prižiūrėjimas, ir perėjimas į mokyklą, kurioje atradai save, ir gyvenimo metamu iššukių įveikimas.

Kandidatų paraiškas vertino kompetentinga komisija, kurią sudarė premijos steigėjai **Jūratė ir Bernardas Mitkevičiai**, mokytojai, tėvų tarybos, gimnazijos tarybos bei administracijos atstovai. Įvertinus paraiškas, asmeninius kandidatų pasiekimus, pirmuoju metų proveržiu tapo **Mantas Barkauskas**, kuris per paskutinius dvejus metus, nepažinodamas natų ir viskų išmokęs iš klausos, susikūrė savo

muzikinės karjeros pagrindus.

Pass Manto, domėtis muzika ir bandyti groti gitara, jis pradėjo dar ankstyvoje paauglysteje, tačiau didysis proveržis jo gyvenime įvyko prieš dvejus metus septyniems draugams susibūrus į muzikinę jaunimo grupę „Stotis“. „Niekada nelankiau jokios muzikos mokyklos, tad grupėje, kurioje, be manęs, dar yra du vokalistai, pianistas, saksofono ir bosinės gitaros meistrai, esu vienintelis, neturintis jokių muzikos teorijos žinių“, – „Gyvenimu“ sakė „Metų proveržio“ stipendijos laimėtojas.

Tačiau tai, jog Mantas neturi Muzikos mokyklos diplomo, jam nė kiek netrukdo siekti savo svajonės – tapti Lietuvoje gerai žinomu gitaristu, nes šiandien gabus vaikinas kartu su bendraminčiais koncertuoja pačiose įvairiausiose scenose – nuo kultūros centrų iki didmiesčių aikščių.

Savarankiskai elektrine gitara groti išmokęs Mantas ne tik koncertuoja su grupe, bet ir pats kuria vadiv-

„Metų proveržio“ apdovanojimą Mantui įteikė premijos steigėjų Jūratės ir Bernardo Mitkevičių sūnus Joris (kairėje). Šarūnės Bertos Bendaravičiūtės nuotrauka

namuosius muzikinius takelius ir naujas iš klausos išmoktų alternatyviuosios muzikos kūrinių versijas (angl. cover), kurios socialiniame tinkle „TikTok“ per keletą mėnesių sulaukė 11 tūkstančių patiktukų.

Mantas džiaugiasi, jog jis, kaip savamokslis, sulaukia palaikymo ir iš tokių žymių Lietuvos atlikėjų, kaip Benas Aleksandravičius, Benny b, grupės „Jauti“ atlikėjų ir kt., ojo istorijs įkvepia ir kitus pradedančiuosis

muzikantus, kurie prašo Manto pamokytį groti gitara ir juos.

Paklaustas, kur išleis 1211,47 Eur laimėjimą, Mantas atvirauja, jog „Metų proveržio“ premiją skirs naujai gitarai, juolab kad sėkmingai išlaikius stojamuosius egzaminus, rudenį M. Barkausko laukia Muzikos technologijų studijos Kauno technologijos universitete.

Rimantė Jančauskaitė

Birštono viešojoje bibliotekoje

Žilo šilo darbininkai

Liepos 26 dieną Birštono viešosios bibliotekos Birštono vienkiemio padalinyje vyko renginys „Žilo šilo darbininkai“ – Vaikų vasaros poilsio programos skaitymai vaikams „Kas žmogiuko širdyje“, skirti rašytojo Anzelmo Matučio 100-osioms gimimo metinėms paminėti. Džiaugiamės, kad šiuos renginius remia Birštono savivaldybė.

Anzelmas Matutis visą savo gyvenimą pašventė vaikams. Jis – daugelio vaikiškos poezijos rinkinių autorius, ne vienos premijos laureatas. A. Matučio poezija skaitoma ir šiandien, leidžiami pakartotiniai jos leidimai.

Renginyje dalyvavo Birštono lopšelio-darželio „Vyturėlis“ auklėtiniai. Juos į biblioteką atlydėjo auklėtoja Gitana Marciukaitienė ir auklėtojos padėjėja. Bibliotekininkė Gražina Andrulevičienė papasakojo vaikams apie rašytoją Anzelma Matutį. Po to ji paskaitė eileraščių iš Anzelmo Matučio knygos „Žilo šilo darbininkai“. Šioje knygoje – trumpi eileraščukai apie mišką, jo gyventojus. Vaikams buvo įdomu sužinoti apie volunge, teterviną, barsuką, voverytę, bebrą ir kitus miško gyventojus. Pasiklausę nuostabijų A. Matučio eileraščių, vaikai piešė mišką ir jo gyventojus. Renginio pabaigoje darželinukai gavo ir prizų, ir vaišių.

Gražina Andrulevičienė Birštono viešosios bibliotekos Birštono vienkiemio padalinio bibliotekininkė

Gyvenimas

REDAKCIJOS ADRESAS:
Kauno g. 19 A, LT - 59147 Prienai.
El.paštas: info@gyvenimas.info

Leidžia UAB „GYVENIMAS“ (SL 066).
Laikraštis įkurtas 1946 m. gruodžio 7 d.

Redaktorė Ramutė Šimukauskaitė

Redakcija: Redaktorė Ramutė Šimukauskaitė - VERSLAS, ŽEMĖS ŪKIS (60523, ramute@gyvenimas.info); SOCIALINĖS PROBLEMOSES, ŠVIETIMAS, MEDICINA, TEISĖSAUGA, PASLAUGOS: Dalė Lazauskienė, redaktorės pavadutoja (60014, dale@gyvenimas.info); APLINKOSAUGA, NEVYRIAUSYBINĖS ORGANIZACIJOS, KULTŪRA, SPORTAS: Rimantė Jančauskaitė, apžvalgininkė (60012, rimante@gyvenimas.info); KOREKTŪRA: Ona Ališauskienė (60015); BUHALTERIJA, SKELBIMAI: Ona Lodienė, Zina Lankevičienė (tel./faksas 60012, zina@gyvenimas.info); kompiuterininkai (maketas@gyvenimas.info). Mob. tel. 8 605 19 327.

Redakcijos nuomone nebūtinai sutampa su laiškų autoriu nuomonėmis. Už skelbimų turinį neatsakome.

remia rubrikas
„Koks tu ir aš – tokia Lietuva“ ir
„Tai, kas išaugina...“

Laikraštis išeina trečiadieniais ir šeštadieniais.
Ofsetinė spauda. Apimtis – 2 spaudos lankai.
Indeksas 67283. Tiražas: trečiadieniais – 1350 egz., šeštadieniais – 1750 egz.
Rinko, maketavo UAB „Gyvenimas“.

Spaudė UAB „Alytaus Spaustuvė“, Seirijų g. 17,
tel. (8 315) 73786.

ALYTAUS SPAUSTUVĖ